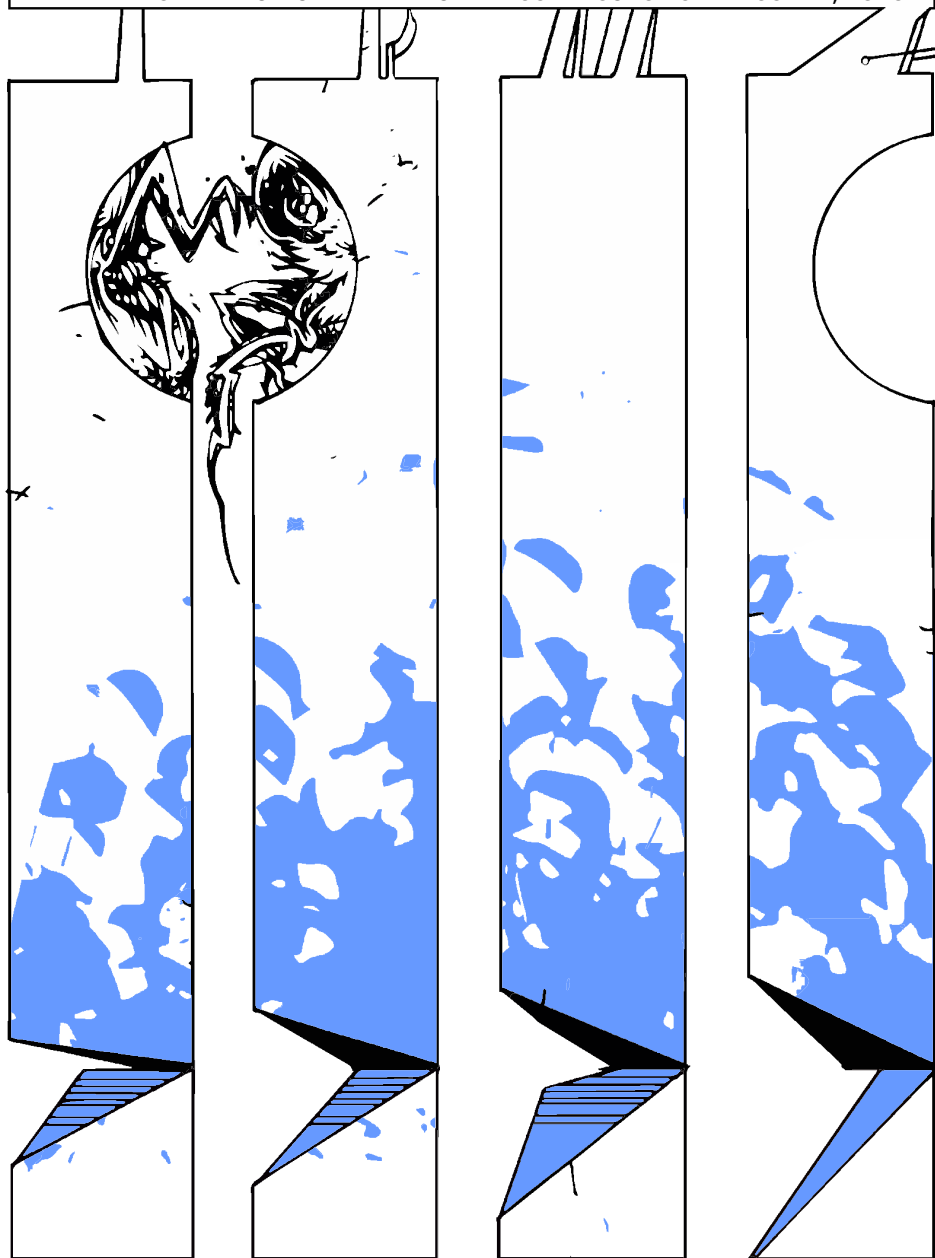

LIBRARION #7

ARTZIN O /NE/KULTURI I /ANTI/UMETNOSTI :: SUBOTICA/BEOGRAD, 2019

**LIBRARION #7 :: /SLOBODNA TEMA/- ARTZIN O (NE)KULTURI I
(ANTI)UMETNOSTI - IZLAZI PO POTREBI OD 2014. GODINE**

IZDAVAČ: LIBRARION RECORDS & FANZINES (WWW.FACEBOOK.COM/LIBRARIONRECSZINE)

SUBOTICA/BEOGRAD, 2019

UREDNIŠTVO: DESYA LOVOROV // MILAN MIJATOVIĆ (WWW.FACEBOOK.COM/ORGANIZACIJAPOEZIN)

NASLOVNA STRANA I VINJETE: BOJAN MILOJEVIĆ ASTERIAN (WWW.BEHANCE.NET/ASTERIAN)

SLOG I OBRADA: MOST HIGH DESIGN (WWW.FACEBOOK.COM/MOSTHIGHDESIGN)

GRAFIKA:

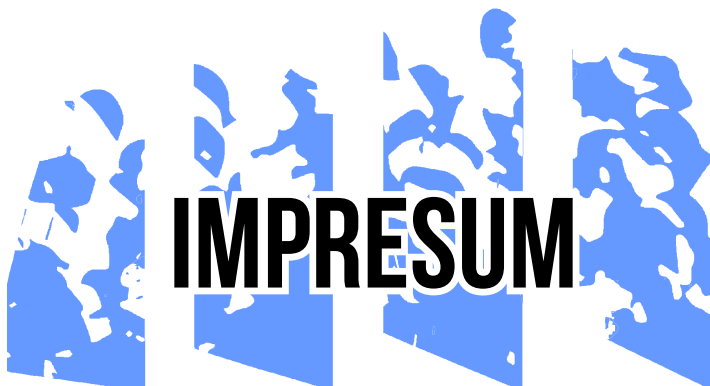
ANICA NOVAK // BOJAN MILOJEVIĆ ASTERIAN // ĐORĐE ŽIVKOVIĆ // IVANA FLEGAR //
MARIJA ZEMUNOVIĆ // MYLLEN NIČIĆ // VLADIMIR VLADDA MILOJKOVIĆ // ZORAN ILIĆ

POEZIJA:

ALEKSANDAR JOVANOVIĆ // ALEKSANDAR LAZAREVSKI // BOGDAN MILANOVIĆ // DALIBOR ČERŠKOV // ĐORĐE VIĆ //
GORAN ŽIVKOVIĆ // HRISTINA DAMJANOVIĆ // JASNA KARAMEHMEDOVIĆ // JELENA LENA TRAJKOVIĆ //
JOVANA ILKIĆ // KATARINA FIAMENGO ALISPahiĆ // KENAN KUNDALIĆ // MARIJA CVETINOVIĆ //
MAU NOVAK // MINA DELIĆ // MLADEN ILIĆ // NAĐA ĐUROVIĆ // NIKOLA ORAVEC // ZORAN ANTONIJEVIĆ

PROZA:

ALEKSANDAR MIJALKOVIĆ // FRANJO FRANČIĆ // LAZAR VUKOVIĆ // MAJA TOMIĆ //
MARKO ANTIĆ // NEVENKA PUPEK // ZORAN SKILJEVIĆ

ALEKSANDAR JOVANOVIĆ: IZELICE

JEDU ME JEDU
JEDU ME SNOVI.

BUŠE MI UŽEGLE TAVNE DAVNINE
KOPAJU JAME ZABORAVA,
ROVARE PRESAHLA GRČANJA,
A NE ZNAJU DA SE U TIM PROKOPIMA
SAKRIVENIM ISPOD OBRAZINE I KOŽE
U TIM KOTLINAMA KRHKIM
OD SMEĐE PENE I LAKE GRAĐE
LEGU VRAŽIJA JAJA
I PLOVE UČMALE KOŠČATE LAĐE.
NE ZNAJU DA SE OVDE SLIVAJU VODE
SA TROŠNIH PADINA NEBA
I SPE LAKOMI SIPC
ŠTO TOPE SABLASNE LEDENE SANTE
I GRIZU SVITKE GORKOGA HLEBA.
JEDU ME JEDU
I NJU U NJIMA.
ONU
KOJA MI NA PLESNJIVIM NEPCIMA IGRA,
NA NEDRIMA KRSTAČE SADI,
NA DLANU CELIVA SUNCE,
I STEČKE NA MOME ČELU GRADI.
ONU
KOJA KLIJA IZ TRULOG MI REBRA,
PRODIRE SVIREPO KROZ OPNU UMA
I POJI ME CRNOM VODOM IZ PSEĆEG ČANKA.
ONU
KOJA MI NE DA
DA ZASPIM DOK SPAVAM.

JEDU ME JEDU
NOĆIMA ME JEDU.

BOGDAN MILANOVIĆ: DIONIS ISPIJA POSLEDNJU ČAŠU

PUŠĆIĆU KRV
NEK SE SLIVA
OD JEZIKA O BEDRA
POSEČENOG
DO VAS, SUŽNJIH.

GLASNI BUDITE
DOK UMAZANI
SVOJU PROPAST
CELIVATE.

PUZITE, LEPI MOJI
PREKO TELA
ČVRSTIH I GIPKIH
JER SAMO JE TO
PUT DO ISTINE.

ŽELIM DA ČUJEM
SUDARE SENKI
OPIJENIH MLADOŠĆU
DOK ISPIJAM
OVU NOĆ.

ŽELIM DA VIDIM
DECO MOJA
ŠTO I VI
KAD IZVRNETE
SVOJE
OČI.

ALEKSANDAR LAZAREVSKI: STRAH

IMAM MALU CRNU KNJIGU
U KOJOJ ZAPISUJEM
SVE OTKUCAJE U GRUDIMA,
ČAK I NAJSITNIJE
ČAK I NAJNEBITNIJE.
ZAPISIVAO SAM STRAŠNO
S NEKAKVIM BOLESNIM ZADOVOLJSTVOM
KAO DA SAM HTEO DA DOKAŽEM NEŠTO
NEŠTO ŠTO ME ISKRENIM ČINI.
VEROVAO SAM DA MOGU DA ZASPIM MIRNIJE
KAD SE NIJE IMALO ZAPISATI ŠTO
PA SAM SE PITAO DA SE SLUČAJNO NE LAŽEM,
PA SLUŠAO,
PAŽLJIVO SAM STAVLJAO UHO NA GRUDI,
NA RUKE, NA LEĐA
I SLUŠAO BEZ DA STANEM.
NISAM SPAVAO BOJEĆI SE DA NE POGREŠIM
I PUSTIM CRNU KNJIGU
ZAR NE UDARA JAKO DA ZABOLI
ZAR NE UDARA JAKO DA ZABOLI
ZAR NE
DA LI JE MOGUĆE DA NE BOLI.
VEČERAS NISAM ZAPISAO IŠTA
I PONOVO SE BOJIM LAŽI,
BOLI, A NE UDARA
BOLI, A NE OSEĆAM
BOLI I BOLI, A NE UDARA.
ZATO SAM REŠIO DA ZAPISUJEM
I KAD NE ČUJEM
VIŠE NE VERUJEM SLUHU
NIJE ON NIŠTA U POREĐENJU SA STRAHOM.

ANICA NOVAK: DISTURBING NO.2

DALIBOR ČERŠKOV: SOCIJALNI RADNIK KOJI SANJA O MEDICINSKOM TURIZMU

ON SEDI U UGLU NEKE KANCELARIJE DRŽAVNE FIRME
NA IZGREBANOM STOLU STOJI MU PRVA JUTARNJA Kafa
PONUDIO ME JE CIGARETOM KOJU TRESEM
NA POKLOPAC TEGLE OD AJVARA,
PRAVI DUGE PAUZE DOK GLEDA KROZ PROZOR,
SANJA DA DOVODI NEKE NEMCE OVDE DA POPRAVLJAJU ZUBE
U BANJE, U KURVE
ILI SPA MASAŽE ZA ŽENE

SOCIJALNI RADNIK ME IZVODI U HODNIK, KAŽE DA SAČEKAM
ON SE DERE CIGANIMA KOJI NEMAJU ZAKAZANO I TUČE IH,
IMA KOLEGINICE MANEKENKE
KOJE GA SAPLIČU PO HODNICIMA
A ON JE VELIKI ČOVEK
I UZ TRESAK PADA NA POD TREĆEG SPRATA,
PA OVI SA PRVOG KAŽU,
PAO JE SOCIJALNI RADNIK

SOCIJALNI RADNIK MI KAŽE DA
DOĐEM U PONEDELJAK I DA MU SE JAVIM,
JEDNA MANEKENKA KOJA NAM TREBA
OTIŠLA JE NA GODIŠNJI ODMOR

SOCIJALNI RADNIK SANJA O MEDICINSKOM TURIZMU
SOCIJALNI RADNIK IMA SVE ZUBE OD PORCELANA

**ĐORĐE VIĆ: SUBOTA/16.DECEMBAR/
POPODNE/NEGDE U BGU/....**

NE DOPADA MI SE IZGLED DOMA OMLADINE
NAJMANJE JE VIŠE DOM OMLADINE
ALI MOŽDA JE PROBLEM ZAPRAVO U MENI
ŠTO VIŠE NISAM OMLADINAC
VEĆ SAMO JOŠ JEDAN ZALUTALI ORFEJ...
IMAM ŽELJU DA SE POPIŠAM NA ULAZNIM VRATIMA
DOTIČNOG CENTRA,
A ONDA POMISLIM ČEMU SVE TO...
NASTAVLJAM DA ŠETAM. HLADAN DECEMBARSKI DAN.
I KAO DA TONEM U SAN DOŽIVLJAVAM NEKU VRSTU EPIFANIJE
U SPOZNAJI DA JE
U BITI SVIH MOJIH
AKCIJA UŽASAN STRAH OD DOSADE I SAMOĆE....

SLAMA ME POMISAO NA KRHKOST ŽIVOTA,
PREPLAVLJA OSEĆAJ NEMOĆI I ČINJENICE DA SAM JEDNO
VELIKO, APOFATIČKO GOVOREĆI 'NIŠTA',
NEKA DAVNO ZABORAVLJENA SRAMOTA, U NEKOJ VRSTI
KAFKIJANSKOG PROCESA
U SVETU APSURDA,
A OPET KAD MALO BOLJE RAZMISLIM, SVE JE TO SAMO
TRENUTNA SUBJEKTIVNA PERCEPCIJA DETETA
ZAROBLJENOG U TELU SREDOVEČNOG ČOVEKA KOJE NEMO
VRIŠTI
UŽASNUTO SVE VEĆOM UDALJENOŠĆU OD NIKAD ODSANJANIH
SNOVA....
ČINI MI SE DA BI ME SVAKOG TRENA MOGAO OBUZETI NAPAD
SMEHA,
ZNATE ONAJ OSEĆAJ KADA VAS NEŠTO GOLICA U GRUDIMA
DOK SE VOZITE U
PUNOJ TROLI,

**SVA TA OZBILJNA I SUMORNA LICA, SVE TE POTISNUTE BOLI...
DA, OVO JE SAMO JOŠ JEDAN GRAD IZGUBLJENE DECE
I JA SAMO JOŠ JEDNO IZGUBLJENO DETE U NIZU SVESNO
ČINJENICE DA POSTOJI
BOL....**

**POMIŠLJAM PUNO PUNO TOGA...
POMALO POSPAN, DOVOLJNO SIT I PRIPIT, ZAKLONJEN OD HLADNOĆE....
ZNAM, UBRZO ĆE MI DOSADITI I BIĆU GONJEN POTREBOM ZA EGZALTACIJAMA.....
VOLEO BIH DA SAM JEDAN OD SMEŠNIH LJUDI NA PLANETI SMEŠNIH LJUDI
F.M. DOSTOJEVSKOG,**

**LEPO LENON KAZE... IMAGINE.... NIJE TEŠKO.... AKO POKUŠAŠ....
KAKO VOLIM MUZIKU! ZADRHTIM PRI POMISLI DA ĆE ŽURKA JEDNOM PRESTATI I
NA ONAJ SUMORNI OSEĆAJ NAKON SVETKOVINE KAD REDARI UPALE SVETLO....
TO NIĆE U MENI VIĆE... A STARI DOBRI ŠARL PREDLAŽE DA SE OPIJAM VINOM,
POEZIJOM ILI VRLINOM DA NE BIH BIO MUČENICKI ROB VREMENA ŠTO PROLAZI....**

**SVE JA TO RAZUMEM, A OPET, TEŠKO JE OSTATI SMIREN
SLAB SAM I PRILIČNO POMETEN
IPAK SIZIFOVSKI NASTAVLJAM DALJE
DOK EURIDIKA IZ ADA POLJUPCE MI ŠALJE
POMALO BLAGODARAN I ZANESEN
DO DALJNJEG ODLAŽEM BUĐENJE...**

JASNA KARAMEHMEDOVIĆ: MOŽDA

MOŽDA BIH SADA NAJRADIJE
OBILAZILA ŠUME
I FOTOGRAFISALA SVJETLOSTI
MOŽDA BIH PUŠILA MARIHUANU
I SLUŠALA ERYKAH BADU
MOŽDA BIH ČITALA ERLEND LUA
U NEKOM METROU U NORVEŠKOJ
MOŽDA BIH LUTALA KROZ PARISKA GROBLJA
I NJUJORŠKE PLANETARIJUME
MOŽDA BIH IMALA POST-PUNK BEND U REJKJAVIKU
ILI RADILA U KNJIŽARI U BERLINU
ALI NEKAKO UVIJEK ZAVRŠIM
NA POGREŠNOJ STRANI
NEČEGA ŠTO ČAK I NE LIČI NA OVAJ SVIJET.

Handwritten text in Cyrillic script, appearing as a dense, overlapping cloud of words and phrases. The text is written in a cursive, somewhat illegible style, with many words repeated or written in a way that suggests a stream of consciousness or a highly emotional state. The words are scattered across the upper half of the page, with some larger words standing out more than others.

VLADIMIR MILOJKOVIĆ: ANXIÉTÉ

BIĆE KAO ŠTO SAM OBEĆALA
NEĆU DA PLAČEM, NEĆU DA PALIM SVEĆU
DOLAZIĆU SAMO KAD NEMAM S KIM DA PIJEM

I 31. 12. PUCAĆU U KALENDAR
TADA ĆU OBAVEZNO DOLAZITI NA TVOJ GROB
JER ZNAM KOLIKO SI CEPAO TAJ DATUM
MRZEO TU EUFORIJU I PLEJBEK U CENTRU GRADA
FOTO-APARATE KOJI S BLICEM SLIKAJU VATROMET
PREOSTAO OD PROŠLOG DOČEKA
ZNAM
TAD SI BIO NAJUSAMLJENIJ
SA SPUŠTENIM VENECIJANERIMA NA PERONU
U ČOŠKU VAGONA/KAFANE
SA GRAFITIMA, KOPRIVAMA I UKRADENIM PROZORIMA
31. 12. POPODNE
MOŽDA I U PONOĆ, DOLAZIĆU, ČISTIĆU ĐUBRE TVOJIH PIJANIH
PRIJATELJA

31. 12. UREZAĆU:
„MNOGI SU TE MRZELI!
I JA SAM MRZELA, JER SI MI DVAPUT SPASIO ŽIVOT...”

I SAD KAD VIDIM KOLIKO SMO SLIČNI
KOLIKO MOGU VREMENA DA PROVEDEM SA TOBOM
POSLE TVOG DIVLJEG STOPIRANJA KROZ ŽIVOT
I IZNENADNE SMRTI NA OBALI
KAD VIDIM ČEŽNJU PUNU BESNILA I NEŽNOSTI
GLEDAJUĆI KAKO SI KADROVE NEPRAVDE, SNIMAO U SEKUNDI
STIHOVE OD CRNE SPERME, BLATA I KRV
UREZIVAO PO ZARĐALOM LIMU
SLOVIMA DROBIO NADGROBNE PLOČE
GURAO IH U SANDUČE DOMA ZDRAVLJA

SAD KAD VIDIM
KOLIKO TE POŠTUJU TI KOJI SU TE ZAKOPALI
POPIŠAM IM SE NA POSTHUMNE NAGRADE
I PREDGOVOR U NOVOJ ANTOLOGIJI, U KOJOJ SI ZASTUPLJEN

MNOGI SU HTELI DA SE TRKAJU S TOBOM
A TI SI IM GOVORIO: „NE TRUDI SE, POPIJ PIĆE
NEĆEŠ NIKAD DA PRETEKNEŠ MOJU SMRT...”

ZNAO SI DA IM ZAČEPIŠ KATODNU GUBICU
PUSTIŠ IH DA LISTAJU KOMENTARE NA INTERNETU
DA TIHO SLAVE OVAJ CRNO-BELI VATROMET LAJKOVA
S PILULAMA ZA POTENCIJU
I MALOLETNIM KURVAMA NA EKRANU

DOK IM OSEDELA DECA, BEŽE S PREDAVANJA
I SPAVAJU PO APARTMANIMA NA STAROM GROBLJU
ZNAM
JEDINA STVAR KOJU SI VOLEO VIŠE OD MOJIH BUTINA
TVOJA GLUPA PISAČA MAŠINA
PUNA ZGUŽVANIH EPITAFI I ISEČENIH NOKTIJU
SA POGLEDOM NA PRISTANIŠTE
I HORIZONT PEPELA RASPRODATIH FABRIKA

I ZNAŠ
VEROVATNO SU MI PONOVO ISEKLI STRUJU
VIDIMO SE SUTRA...

HRISTINA DAMJANOVIĆ: TONEMO

TONEMO U JESEN
TVOJE SU REČI MOJE REČI
I KRADE SE SLIKA POD PROZOROM
DRHTAVI TRENUTAK BUĐENJA U SEBI
ZADRŽI ME KAO DAH
ZADRŽI ME KAO STRAH
DA HODAM U TVOJIM CIPELAMA
NESPRETNIM KORAKOM
U JESEN TONEMO
PUSTI DA NAS SPERU KIŠE
MOGLI SMO DA BUDEMO LOVCI
NA PLAŠLJIVE KOŠUTE
DA BUDEMO PROSJACI
DA NOSIMO METAK U GRU
I VLAGU U KOSI
DRHTAVI TRENUTAK BUĐENJA U SEBI
DOK TONEMO
TONEMO U JESEN
MOJE SU REČI TVOJE REČI
EROTIKA
UREZANA DUBOKO U MOKRI ASFALT
I TO NAS JEDINO DRŽI TU
DA NE ODLETIMO NEGDE NA JUG
DA NE PRODAMO KIČMENI STUB
I PONOVO PROPADNEMO U UTROBU ZEMLJE
PA DA NAS ZALIVAJU I KOSE
DOK NE POČNEMO SVAKOG PROLEĆA DA NIČEMO
U VIDU PATETIKE
DRHTAVI TRENUTAK BUĐENJA U SEBI
I IPAK NISMO MI ZA TO

MI TONEMO
TONEMO U JESEN
I PROŽIMAMO SE
U JESEN SE OSEĆAMO
U JESEN TONEMO
I GORIMO
I BOLIMO
I POSTAJEMO BLATO DAVNO OPROŠTENI OD SVIH
UPLETENI U NEPOGREŠIVE RAZMAKE
U KOJIMA PALIMO JEDNO DRUGOM KOŽU
DA NAS ZGREJE
DOŽIVLJAVAMO SE
U CIKLIČNIM PONAVLJANJIMA RAĐANJA I SMRTI
U JESEN SE SKUPLJAMO
DO NAJSITNIJIH DETALJA
SASTAVLJAMO SE KAO DELOVI MOZAIKA
RASUTI PO PLOČNICIMA OVOG OGROMNOG GRADA
DRHTAVI TRENUTAK BUĐENJA U SEBI
DOK TONEMO U JESEN
TONEMO
TONEMO U NEDOGLED

JOVANA ILKIĆ: KER

JA SAM KER
I JA LUTAM OVIM GRADOM,
NJUŠIM KANTE ZA ĐUBRE
I LIŽEM SVOJ ČMAR,
LIŽEM RUKE SVIH KOJI ME POMAZE,
NJUŠIM DUPETA SVIH KOJI SE OKRENU,
JER VOLIM DA ZNAM ODAKLE DOLAZE
I ŠTA TO BESRAMNO
NE POKUŠAVAJU
DA SAKRIJU OD MENE.

KATARINA FIAMENGO ALISPAHIĆ: LOOP

ŠTA BI SE DESILO
DA SMO SE IKAD VOLELI
U ISTO VREME

KOGA BRIGA

KADA MOŽEMO
DA SE IGRAMO
POSLEDNJIH LJUDI NA SVETU
U NEMAČKOM BUNKERU
U DIVLJINI AMAZONA
U DOBA KOLERE
U NOJEVOJ BARCI

KOGA BRIGA

NIKAD NISMO IMALI
POJMA ŠTA RADIMO
A UVEK SMO SE
RADILI DOBRO
I PREVIŠE

VREME NIJE PROMENILO
ŠTA JE SVE MOGUĆE
IZA ČOŠKA
UZ ČOŠAK
U ČOŠKU
A ŠTA BI SE DESILO
DA SMO SE IKAD VOLELI

KOGA BRIGA

KADA MOŽEMO
DA SE IGRAMO

JELENA LENA TRAJKOVIĆ: SONATA ZA KRAJ

BUDIM SE
DOŠLA JE ISKRENA JASNOĆA JUTRA
IVICA VINSKE ČAŠE NEMO VRIŠTI
KAO DA JE NEŠTO MUČI
ALI NE UME DA MI KAŽE
MOŽDA NEĆE DA ME SLAŽE
JER ĆU DA PITAM
DA LI SMO ZAJEDNO IZ NJE PILI
POSTELJINA SE GRČI
POVLAČI U SEBE
NEKAKO NIJE NEŽNA
NE OSEĆAM JE
ONAKVOM KAKVOM JE ZNAM
I TAJ GRAMOFON UZ PLOČU KOJA ROMANTIČNO KRČI
VIŠE NIJE VESEO
ĆUTI DA JE SAM
I SAT NA ZIDU
OBORIO POGLED
KAZALJKE UNAZAD VREME BROJE
ĆUTE I ONE SLIKE NA STOLU
ONE NAŠE
TVOJE I MOJE
ZIDOVI BLEDI POGLEDAŠE U KOSU
KOJA ĆE ZA TREN DA OSEDI
SAMO DA PRIZNAM
NEKAKO
DA JE GOTOVO
DA VIŠE NEĆEMO DA SE ČEKAMO
UZ ŠOLJE KAFE KOJE UVEK POPIJE JEDNO
ŠTA SAD?

ZAR DA ME ŽALITE
ŠTO MI VIŠE NEĆE SKLANJATI KOSU S LICA
U REDU JE
SAD KUČINOM SAM ISPUNJENA PTICA
SVE MRAK POSTAJE
SVE JE OVO OD TIŠINE SKICA
JER KO NJEGA PREŽIVI
KAO SVEMIR BESMRTAN JE

ZORAN ILIĆ: ŠTIPANJE

MAU NOVAK: O

O ČEMU?
O POGREŠNIM LJUBAVIMA,
O DUBOKIM PATNJAMA,
O PORUKAMA BEZ ODGOVORA ILI ONIM NEPOSLATIM.
O USAMLJENIM JUTRIMA,
O SAMOTNIM NOĆIMA,
O NEPRESTALNIM STREPNJAMA,
O MNOGIM ŽELJAMA.
O SEBI,
O DRUGIMA.
O USPONIMA I PADOVIMA,
O OSNOVAMA I NADOGRAĐNJAMA,
O SVEMU ŠTO NE VALJA I ŠTO JE DOBRO.
O ŽENAMA,
O MUŠKARCIMA,
O ODNOSIMA,
O POTREBAMA,
O ŽUDNJAMA,
O SNOVIMA,
O NADANJIMA,
O POČECIMA I KRAJEVIMA,
O SUMRACIMA I SVITANJIMA.
O DODIRIMA,
O UGRIZIMA,
O ŠAPUTANJIMA.

O PREVARAMA,
O LAŽNIM OBEĆANJIMA,
O NEPROSPAVANIM NOĆIMA,
O NEVOLJENIM LJUDIMA,
O NEŽENJENIM DODIRIMA.
O TEBI ,
O MENI.
O LAŽLJIVIM OČIMA,
O BESANIM NOĆIMA,
O SLOMLJENIM SRCIMA,
O UBIJENIM NADAMA,
O GORČINI U USTIMA,
O BOLU U GRUDIMA,
O ISKONSKIM NABOJIMA,
O PODLIM IGRAMA.
O TVOJIM OČEKIVANJIMA,
O MOJIM GUBICIMA.
O RADOSTIMA,
O LJUBAVNIM GROBOVIMA,
O BIJELIM ZASTAVAMA,
O SAKUPLJANJU RANJENIKA,
O POLJU PLAČA,
O PADINI ČEŽNJE,
O RIJECI KORAKA,
O ODLASCIMA,
O NEVRAĆANJIMA.
O LAŽIMA,
O ISTINAMA.

MARIJA CVETINOVIC: RASTANAK

U PRAŠNJAVOM
ZABAČENOM
ĆOŠKU TVOG BIĆA
SKLUPČALA SAM SE
DA PRENOĆIM
HLADNE NOVEMBARSKÉ NOĆI
KO BI REKAO
DA ĆEŠ MI BITI OD POMOĆI
I DA ĆU MOĆI U TEBE DA SE UZDAM

U DECEMBRU TE VEĆ ISPRAĆAM
KROZ MITARSTVA
A TI SA SOBOM ODNOSIŠ PRVU PAHULJU NA DLANU
TO JE NAJLEPŠE ŠTO MOGU DA TI POKLONIM
PRE NEGO ŠTO SE VRATIM PRAZNOM STANU
I TU PROVEDEM VEČNOST

ZNAŠ
ĆUDAN SI
ALI SI MOST
SPAJAŠ ME
SA VLASTITOM SOBOM
DA BISMO KONAČNO NAS DVE SKLOPILE PRIMIRJE

ĆIM SE TVOJ VOZ IZGUBI
RAT JE PONOVO OBJAVLJEN
STOGA
VRATI SE BRZO
OD SUNCA PRAVLJEN
SA ZVEZDOM U SVAKOM OKU
VRATI SE U NAJKRAĆEM ROKU
DA BI ŹRTVI BILO MANJE

ČEKAĆU
OVDE
NA ISTOM MESTU
KAO VERNI HAČIKO
I ONDA
KADA NIKO
AMA BAŠ
NIKO
NE BUDE ZNAO DA POSTOJIŠ

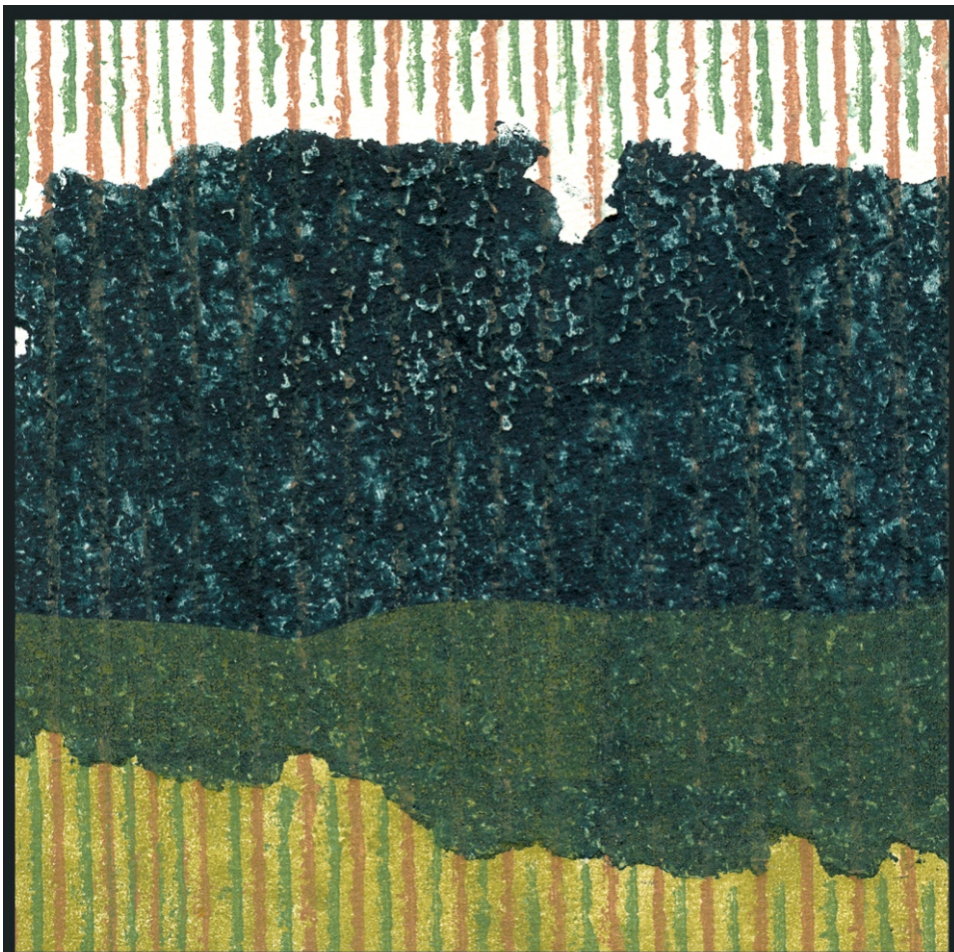
ĐORĐE ŽIVKOVIĆ: ANTIKATHARSIS 4

MINA DELIĆ: ČEKAJUĆI DA MARK ODE

JURILA SAM PAPIRNE LJUDE
PO ZIDOVIMA
JURILE SU ME AJKULE
GRICKALA SAM KRAJEVE KOSE
I JURILA SE MEĐUSOBNO
SA MARKOM
PORED VODE
SPAVALA U KUTIJI ČEKAJUĆI DA
MARK ODE
ISPARIO JE IZ MOJE KOŽE
I JA SAM OSTALA U NJEMU
VREME NE MOGU DA IMAM
NISAM IZGUBILA NEGO JE PROŠLO
SAMO OD SEBE
NIŠTA NISAM URADILA DA BIH NA KRAJU
URADILA SVE
LJUDI SA ZIDA SU PADALI JER SAM IH
LEPILA OBIČNIM LEPKOM
AJKULE SU POČELE DA LETE PO NEBU
JER SU DOŠLE BOLJE RIBE
MARK JE OSTAO DA SMRDI U ISTOM ČOŠKU SOLITERA
GDE NISAM USPELA DA STIGNEM PRE PAR GODINA
VEROVATNO
NEĆU NI SLEDEĆE
TAJ SOLITER JE
PROPAO ISPOD ZEMLJE
A JA SE PLAŠIM DA SIĐEM SA VISINE
PONEKAD SE SKUPIM POKUŠAM DA SE VRATIM
I ALJKAVO OBJASNIM KAKO NISAM DOBRO KAO PRE
MARK MI PROGUTA REČI KAŽE IH ONAKO
KAKO JA MOGU SAMO DA ZAMISLIM
POVERUJEM
NASTAVIM DA ČUTIM

BOCKAM SENKE DA NE PADNEM U NJIH
NASTAVIM DA JURIM IAKO ZNAM DA
MARK VIŠE NIKADA
NEĆE POJURITI MENE PA
NE RAZUMEM KAKO ZA MARKA
KAŽU MARKO KAO DA JE IZ MILOŠTE
KAD NI ON NIJE VIŠE DOBAR KAO PRE

**IVANA FLEGAR: FRAGMENT OF THE
SWAMP 1**

KENAN KUNDALIĆ: NON OMNIS MORIAR

UBIT ĆE ME
POGREŠNE LJUBAVI
POGREŠNI PRIJATELJI
POGREŠNA PIĆA
UBIT ĆE ME
ČITANJE POGREŠNIH PJESAMA
BEZ ŽELJE DA KAŽEM
UBIT ĆE ME PREJAKA RIJEČ
JER BI BILO POGREŠNO, A
I NEKO SE PRIJE MENE TOGA SJETIO
UBIT ĆE ME
KRICI NEODRASLIH DJEČAKA I DJEVOJČICA
UBIT ĆE ME STO I JEDAN ČLANAK O MRŠAVLJENJU
ILI KAKO BITI SRETAN
UBIT ĆE ME KOMŠIJE
KOJE ME VEĆ DVIJE GODINE SAHRANJUJU
UBIT ĆE ME POLITIKA, NOVINE I KRITIČARI
UBIT ĆE ME TO ŠTO NIKADA NISAM ZAVRŠIO ROMAN
UBIT ĆE ME POGREŠAN STAV O ŽIVOTU
SVE ME POLAKO UBIJA
VEĆ VIDIM POSMRтни MARŠ
PA I DA, NEKIM ČUDOM
USPIJEM PROŽIVJETI DOVOLJNO DUGO
DA OSTARIM, NA KONCU
UBIT ĆE ME OBIČNA PREHLADA
ILI ĆE ME ZATEĆI NEKA DRUGA STARAČKA SMRT
ALI U MEĐUVREMENU
AKO OSTAVIM DOVOLJAN BROJ ZAGRLJAJA
OSMJEHA, POLJUBACA I SVIH TIH MALIH NJEŽNOSTI
ŠTO ČINE SJEĆANJA
ODVAŽIT ĆU SE REĆI DA SAM ŽIVIO
I DA MOŽDA, IPAK
NIKADA NEĆU UMRIJETI

ZORAN ANTONIJEVIĆ: JUTRO, KAFA, NOVINE

OSTAVI MI DRAGA DANAŠNJE NOVINE
NE BACAJ IH U ĐUBRE
HOĆU DA SAČUVAM PISANO SEĆANJE
NA DAN KADA SE PUCALO
KADA SE UBIJALO
KADA JE BOG POKAZAO LICE
KADA SU MECI PRŠTALI NA SVE STRANE
I KRV JE LILA NA HALJINICE BOJE LILA
DOK JE MESEC HIPNOTISAO PSE
IZVLAČIO IM DUŠE IZ TELA
I SLAO IH U MAČIJE SNE
DA TAMO OSTANU ZAKATANČENI
DOK IM SE S JUTROM TELA TOPE
SMRADOM SA PUTA SKREĆU
POGREBNU POVORKU
U DIM KAFE KOJU SI MI SKUVALA
NA VATRI ZAPALJENIH KRSTOVA.

**MLADEN ILIĆ: SASTAVLJANJE MIRIJEVSKIH
ULICA MI VIŠE NIJE KOMPLIKOVANO**

S PRVIM SNEGOM, U OVOM GRADU,
ZIMA ME JE PRVI PUT PRESAVILA
ČEŠĆE GLEDAM ULICE NEGO RANIJE,
POGLED SE POLAKO SAVIJA I NE BRINE
HOĆU LI KOGA SRESTI
ILI PROMAŠITI

SASTAVLJANJE MIRIJEVSKIH ULICA MI VIŠE NIJE
KOMPLIKOVANO.
KOMPLIKOVANI SU SUSRETI, OD KOJIH JE SVAKI JALOV,
A SVAKI TREĆI ME SAKUPI PA BRIŽLJIVO ISPITUJE
POKRETIMA
NE POKUŠAVAJĆI DA IKAKO UTIČE NA ONO SA ČIM JE
KONTAKTU.
IPAK, STRANO JE BIĆE

NEKADA OVO NIJE BIO MOJ GRAD,
A ZA NASELJE NISAM NI ZNAO.
SADA ŽIVOTE UPOREĐUJEM SA ZGRADAMA,
A BALKONE POSMATRAM KAO IZRASLINE.

IZRASLINE UBOGIH, OBESPRAVLJENIH
I MOŽDA S PRAVOM OGORČENIH
TRIDESETOGODIŠNJAKA

I SAMO JEDNA NIJE SLEPA.

SASTAVLJANJE MIRIJEVSKIH ULICA MI VIŠE NIJE KOMPLIKOVANO
MAPU GRADA IMAM, SAMO JOŠ NE ZNAM OBRISATI MESTA
A TREBALO BI NAUČITI, POSLUŽIĆE,
AKO NE MENI, A ONO DRUGIMA ČIJA ĆU MESTA S PUNIM PRAVOM
NEPRIMETNO GURNUTI U STRANU, S PRISTANKOM ILI BEZ.

VIŠE PUTA ME JE IZRADIO, NA VIŠE
ĆOŠKOVA I U VIŠE PARKOVA, SA PUNO
RAZLIČITIH VRSTA ALKOHOLA, PUNO SLIČNIH
NOĆI I SAMO JEDNOM SVETICOM.

ALI TAKVOM GRADU JA NE MOGU NIŠTA,
SAM SE ZAŠTITI MRAKOM I SVETILJKAMA.
I PONOVO SNEG.

SASTAVLJANJE MIRIJEVSKIH ULICA MI VIŠE NIJE KOMPLIKOVANO
OD PIJACE DO MARKETA, OD PEKARE, ULICOM DO STANICE
NIZ STEPENICE. ZGRADA, KLJUČAONICA, VRATA I NAZAD.
LAKO IH JE SASTAVLJATI KADA SVAKA PROLAZI KROZ TVOJU SOBU.

MAJA TOMIĆ: UPUTSTVO ZA PISANJE PRIPOVETKE

PIŠI ZGUSNUTO, KAŽE WIKIPEDIA. POKUŠALA SAM DA SABIJEM REČI PO STRANI ALI SU SE RAZBEŽALE. JEDNA JE SPALA SA EKRANA I OTRČALA IZA ŠOLJE ČAJA. MAČKA SE TU STVORILA BRŽE OD MENE I RAZJURILA NEKOLIKO PRIDEVA I GLAGOLA KOJI SU SE SAKRILI JOŠ JUČE KAD SAM TEK SMIŠLJALA TEMU.

OVA MODERNA TEHNOLOGIJA ĆE MI DOĆI GLAVE. MAČKA U JEDNOJ RUCI, ČAJ U DRUGOJ, TRESEM NOGOM JER JE PREGRŠT ZNAKOVA UZVIKA U ITALIKU PALO SA STOLA. MISLIM DA SAM SE NABOLA NA JEDNU SREDNJU ZAGRADU. ILI JE TO BIO PROCENAT. BOLD.

MYLLEN NIĆIĆ: KOŽA

NADA ĐUROVIĆ: ĐULBEHAR

SMRTI NEMA, MOJA DRAGA ĐULBEHAR
NI SKRIVENIH POGLEDA
NI ISKOPANIH JAMA
NI SAHRANJENIH OSJEĆANJA
NI PRAZNINA
NI ŠUPLJINA
SVE JE JOŠ TU
ŽIVO I
OPIPLJIVO.
JA SAM TU
A TI TAMO
I NIJE SMRT NAŠ PORAZ
FALI NAM HRABROSTI
TVOJA TAŠTINA JE I SUVIŠE VELIKA
ZA MOJA MALA LEĐA
ZA MAPU LJUBAVI PROŠARANU
RUPAMA OD TVOJIH METAKA.
KRVARE RANE,
ALI NE BOLE,
ZJAPE OTVORENE
KAO POSLJEDNJI VAPAJ,
POZIV U POMOĆ..
HVATAM SE ZA NJIH KAO ZA SLAMKU SPASA
ALI ME NE ČUJEŠ
GUŠIŠ MOJ VRISAK
STAVLJAJUĆI MI JASTUK PREKO USTA
GUBIM VAZDUH
ALI DIŠEM
OKREĆEŠ GLAVU
PUŠTAŠ MI RUKU
KAŽEŠ MOŽEŠ SAMA
KAŽEŠ SHVATIĆEŠ VREMENOM
A KAD ĆEŠ TI, I HOĆEŠ LI IKADA RAZUMJETI?

TRUBE SU SVE GLASNIJE
KREĆE POSMRTNI MARŠ
KREĆE BALKANSKI TANGO
LOMI SE SNAGA, LOMI SE HRABROST
PADAJU MASKE
ZAPANJUJE ME VITRAŽ TVOJIH OŽILJAKA
KOJE PRIMJEĆUJEM
KAD TE KAO SLUČAJNO SRETNE.
KEZIŠ SE,
ODVRATNO,
NIJE TO KEZ, TO JE GRČ
ZUBI TI SE ZARIVAJU U MOJE MESO,
KIDAŠ GA BEZ MILOSTI.
POSMRTNA POVORKA IDE PUTANJOM BEZ PRAVCA
BEZ KRAJA,
LUTA I ZVONI,
KUKA I PLAČE,
MILUJE I GRLI,
I NA KRAJU
PLESA
POD UKRŠTENIM MAČEVIMA PATNJE
VJENČA TE SA SMRĆU,

NO NE ZABORAVI
SMRTI NEMA, MOJA DRAGA ĐULBEHAR

ALEKSANDAR MIJALKOVIĆ: TRI VEOMA KRATKE PRIČE

RAĐANJE JESENI

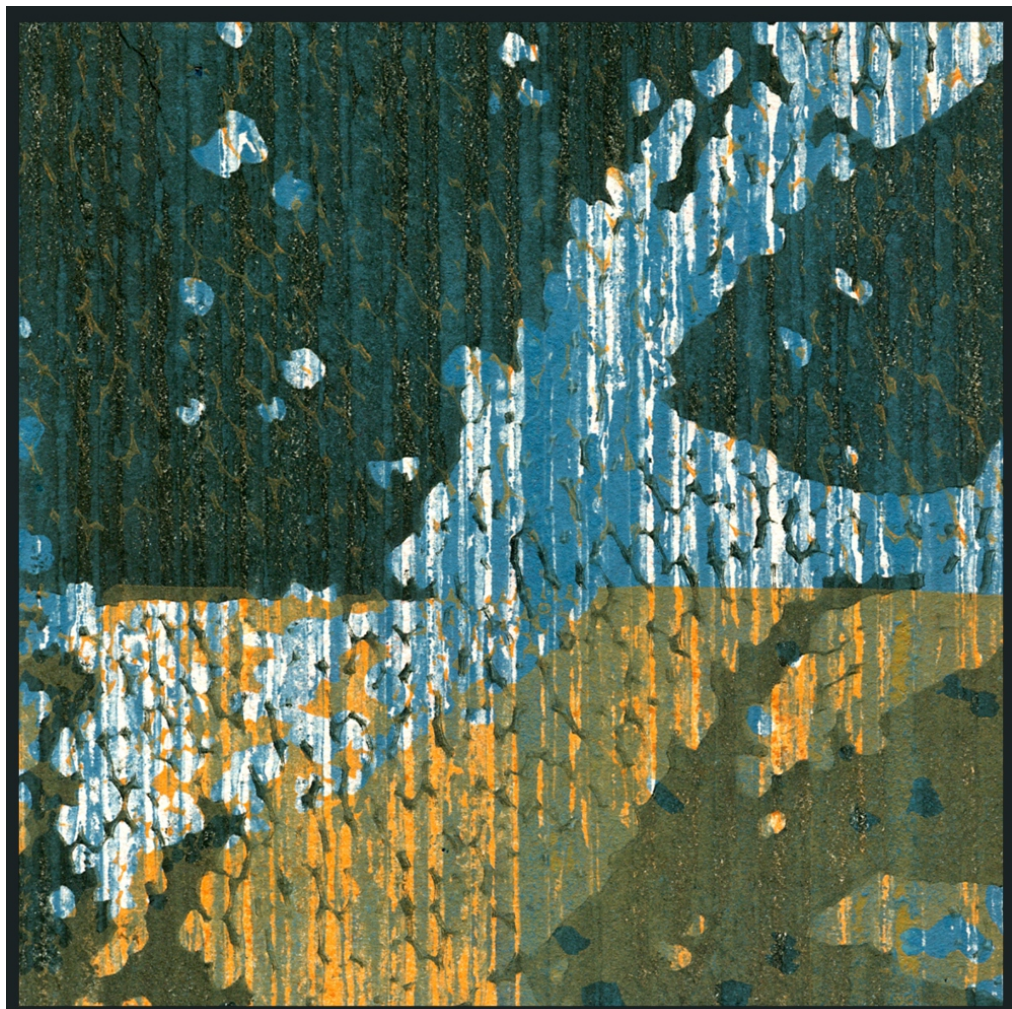
KIŠOBRANI ŠIRE SVOJE METALNE KRAKE. VODA
PRODIRE U SLIVNIKE, RAZLIVAJUĆI SE PO OBALI PLOČNIKA.
VETAR OBLAČI TRUDNIČKE HALJINE NA ŽICI ZA SUŠENJE VEŠA.
PTICE SA KRIKOM UZLEĆU IZ KROŠNJI.

KUHINJSKI KECALKOATL

ON VIJUGAVO KLIZI PO ZAMAGLJENOM STAKLU. ONA
NERVOZNO GREBE KRLJUŠT LAKA SA NOKTIJU. IZMEĐU NJIH
SE PRUŽA HLADNA, RIBOLIKA ZMIJA ČUTANJA.

AUTOBUS

POSMATRAM BLATO NA VRHU CIPELE KOJE ME UPORNO
ŽULJA. NIKO NE PRIMEĆUJE DA ZAROBLJENIM NOŽNIM
PALCEM POKUŠAVAM DA DOHVATIM TO ZAPRLJANO MESTO.

IVANA FLEGAR: FRAGMENT OF THE SEA 1

ČUVENI MUDRAC UPRAVO JE
OSHO,
ZA SOBOM OSTAVLJAJUĆI
TRAKTATE I JAPANSKU TREŠNJU U CVETU,
ANDROIDE ŠTO POSLUŽUJU ZELENI ČAJ

REKAO JE DA ODLAZI NA TIBET
I DA ĆE SE MOŽDA VRATITI
DA ODRŽI PAR SEMINARA O TRANSCENDENTALNOJ
MEDITACIJI
I PODELI BLAGOSLOVE SVOJIM UČENICIMA
UPLATOM NA OVAJ KURS DOBIJATE GRATIS
REIKI TRETMAN PREKO SKAJPA

POSLE NJEGA JEDAN DRUGI JE
DOSHO,
A NIJE SE DUGO NI ZADRŽAO
I PODSETIO NA DISANJE OM! UDAHNI,
OM! IZDAHNI, OM! UDAHNI, OM! IZDAHNI
NE ZABORAVI DA ZALIJEŠ ZEN BAŠTU,
PITAJ SE O SMISLU DRVETA KOJE PADA SÂMO U ŠUMI
I DA LI GA NEKO ČUJE U
POPODNEVNOJ GRADSKOJ GUŽVI U AUTOBUSU

TAKOĐE, POKUŠAJTE TAPŠATI JEDNOM ŠAKOM
DOK LEŽITE U SAUNI SPA CENTRA
I NE ZABORAVITE ORGANSKO, SAMO ORGANSKO!
URADITE NATALNU KARTU, VEŽBAJTE LOTOSOV CVET
U JOGI,
I BEZ STRESA, BEZ STRESA DOK PROLAZITE
KOLIMA KROZ SIROTIJSKE ČETVRTI
ČIJA PUDING NA DAN I NE TREBA VAM LEKAR!

NIJE PROŠLO MNOGO VREMENA
KAD JE JEDAN
USHO,
I TO U SAMU VATRU GRAĐANSKOG RATA
OBE STRANE SU GA DOČEKALE
KAO SVECA,
POSIPAJUĆI GA CVEĆEM I
ČASTEĆI GA ŠAMPANJCEM
OBE STRANE SUKOBNA POSAVETOVANE SU
DA SE REDOVNO MOLE,
TRETIRAJU SVOJE TELO I DUŠU,
NE ZABORAVE DA OSTAVE DAROVE CRKVI
KAO I DA NAPOKON,
ZBOG KARMIČKE RAVNOTEŽE U SVEMIRU,
NAPLATE DUGOVE SVOJIM NEPRIJATELJIMA
JER NEPRIJATELJ JE TAKO NEPOUZDAN
KREDITNI DUŽNIK SA ZAOSTALIM KAMATAMA I HIPOTEKOM
A KOJI NAM TAKO MNOGO DUGUJE

,

FRANJO FRANČIČ: NAŠA DECA, NISU NAŠA DECA

DEBELE PAHULJE, KAO KOMADI RAŠČEŠLJANE VUNE, PADAJU U ODSJAJ NOĆI. NEBO SE RASPOLOVI, STRAŠAN KRIK PRESEČE SAN: MOJA ČERKA, MOJA ČERKA! NJENO MESEČEVO LICE JE SASVIM BLIZU, ISKRIVLJENO GRIMASOM BOLA, NJENO NEKADAŠNJE MESEČEVO LICE. VIDIM JE U POLUSNU, ČUJEM EHO SVOJIH REČI: ŠTA SU JOJ URADILI?! ZAŠTO JOJ NISI POMOGAO, ZAŠTO JE NISI ZAŠTITIO?! TVOJE MESO I TVOJA KRV! KADA JE OTIŠLA, KADA JE POBEGLA, KADA SI JE IZGUBIO? SNEG ZAČARA OKOLINU U PRIVID. SEDIM U KRVETU I POGLED PIPA PO MRAKU. PROVIDNA BELINA OTKRIVENIH NOGU. TI, MOJE DETENCE, KAŽEŠ I POKRIVAŠ JE. JOŠ JEDNOM POGLEDAŠ. NEMA JE VIŠE. STOJI NA VRATIMA, U MLEČNOJ SVETLOSTI VIDIŠ KONTURE NJENE SILUETE.

- NE IDI NAPOLJE, TAKO JE HLADNO.
- TAKO JE TO — KAŽE ONA I TRČI BOSA.
- NE, NE! — VIČEŠ.

SADA SE I ŽENA PROBUDI.

- TI SI TOTALNO LUD — DAHNE I OKRENE SE NA STRANU, PREMA ZIDU.

POLAKO USTAJEŠ, TETURAŠ DO KUPATILA. ZASLEPLJUJUĆE SVETLO I PRVA CIGARETA. LJUBIČASTI OBLACI NA MRAČNOM NEBU. POLAKO KRENEŠ PO STEPENICAMA. ČAMIŠ U DNEVNOJ SOBI. NAŠA DECA NISU NAŠA DECA, PRIKRADE SE GLAS. ISPOD STAKLA NA ZIDOVIMA NALAZE SE NJENE FOTOGRAFIJE. POREDANE VREMENSKI. BEBA SA SUNČANIM OSMEHOM I OKRUGLIM OBRAŠĆIĆIMA. PRVI ROĐENDAN. TI SA KOLICIMA. PRVI KORACI. DEVOJČICA U RUŽIČASTOJ HALJINI. TAKO BISTAR, OTVOREN POGLED. U POZI KIPA SLOBODE. PROSLAVA ROĐENDANA U VRTIĆU. MASKE. OBUČENA U PAJACA. KOKETA. PRVI DAN U ŠKOLI. GUBIŠ JE, POMISLIŠ, ODLAZI. I ODJEDNOM ODRASLOST, ALI NA OKRUGLOM, MESEČEVOM LICU JOŠ UVEK ONAJ PRITAJENI OSMEH.

- TO JE SMEŠNO — KAŽE ŽENA — SVE OVE STARE FOTOGRAFIJE.
- NEKA IH TU.
- TI SI BLESAV!
- IMA ŠESNAEST GODINA, A VELIKI GRAD JE ZVER, BOJIM SE ZA NJU.
- SNAĆIĆE SE, KAO I SVI.
- ONA NIJE — SVI! — SIKNEM.
- A KO JE ONDA?! — VRATI MI.
- PA MOJA ČERKA, ZABOGA!

SA NAVIKOM DOLAZI OTUĐENOST. DVADESET GODINA ZAJEDNO. ČERKA JE DONELA SUNCE. KAKO JE BILO JEDNOSTAVNO SMEJATI SE, MAZITI JE, IGRATI SE SA NJOM.

- TI SI BOLESNO VEZAN ZA NJU — KAŽE.
- NISAM, ONA JE NAJBOLJI DEO MOGA ŽIVOTA — ODGOVARAŠ JOJ.

TEŽINA VREMENA. NOVA CIGARETA. U STVARI, TREBALO BI DA BUDE JEDNOSTAVNO, TAKO, DECA ODLAZE OD KUĆE. GUBIŠ IH, PREKIDA SE VEZA. I TO NE MOŽEŠ DA PRIHVATIŠ. MOJE MESO I MOJA KRV. U NJOJ TRAŽITI SEBE? NE, SAMO, NJENO DETINJSTVO JE BILO TAKO LEPO, TAKO PUNO. NEDELJNO JUTRO. ON IZLAZI NA TERASU. TRZNE KAD NA STEPENIŠTU ZAČUJE KORAKE, I TRČI, DOSLOVNO. VRATILA SE DEVOJČICA MESEČEVA LICA.

- ZAR NE SPAVAŠ? — PITA.
- NE MOGU.
- O ČEMU RAZMIŠLJAŠ?
- MA, NEĆU DA PRIČAM. A GDE SI TI BILA CELU NOĆ, NIŠTA NISI JAVILA DA DOLAZIŠ?
- IMALI SMO ŽURKU. SVA SAM SLOMLJENA, IDEM DA SPAVAM, I TO KOD MAME DA SE ZAVUČEM.

KROZ NEKO VREME PRITVORIM VRATA SPAVAĆE SOBE. ONA I ČERKA LEŽE KAO DVE POLOVINE ŠKOLJKE. JEDNA DRUGU ZAGRLILE PREKO RAMENA. VOLEO BIH DA ZAUSTAVIM VREME.

LAZAR VUKOVIĆ: PRIČA O GOSPODINU DOBRICI

OVA PRIČA JE O GOSPODINU KOGA SU SVI ZVALI DOBRICA. RADIO JE U JEDNOJ FIRMI GDE JE UŽIVAO VELIKO POŠTOVANJE. BIO JE JEDAN OD NAJSPOSOBNIJIH RADNIKA, UVEK SPREMAN ZA ŠALU, DRUŽENJE POSLE POSLA I DA POMOGNE U NAJTEŽIM TRENUCIMA.

IMAO JE I SKROMNU PORODICU, ŽENU I DVOJE DECE. BILI SU MU SVE NA SVETU. IMAO JE IDEALAN ŽIVOT. ALI.....

DOŠLO JE VREME ZA ODABIR NOVOG DIREKTORA. GOSPODIN DOBRICA JE BIO MEĐU KANDIDATIMA KOJI JE UŽIVAO NAJVEĆU PODRŠKU ZAPOSLENIH. ALI VIŠA SILA JE UMEŠALA SVOJE PRSTE I NA MESTO DIREKTORA JE STAVLJEN DOBRICIN PROTIVKANDIDAT. PORAZ NIJE PRIMIO K SRCU I SA OSMEHOM NA LICU JE ČESTITAO SVOM PROTIVKANDIDATU.

NIJE PRIMEĆIVAO DA SU U FIRMI POČELE DA SE ODVIJAJU PROMENE. STARI ZAPOSLENI SU PREMEŠTANI NA DRUGA RADNA MESTA, A NA NJIHOVA SU DOVOĐENA DECA KOJA SU TEK UČILA DA RADE. GOSPODIN DOBRICA JE POKUŠAO I SA NJIMA DA UBE U KOMUNIKACIJU, ALI SU GA NELJUBAZNO ODBILI NAZIVAJUĆI GA POGRODNIM IMENIMA. SAMO JE SLEGAO RUKAMA I OTIŠAO.

JEDNOG DANA GOSN. DOBRICI JE STIGLO PISMO DA SE JAVI DIREKTORU NA RAZGOVOR. REČENO MU JE DA UPRKOS TOME ŠTO VREDNO I MARLJIVO OBAVLJA SVOJ POSAO, MORA DA GA PREMESTI NA DRUGO RADNO MESTO JER SU FIRMI POTREBNI NOVI LJUDI. DOBRICA SE POBUNIO SMATRAJUĆI DA MLADI LJUDI NISU DOVOLJNO EDUKOVANI I DA IH JE VEZA DOVELA U NEKADA USPEŠNU FIRMU ČIME JE NAVUKAO GNEV SVOG DIREKTORA. SUTRA MU JE URUČENO REŠENJE O PREMEŠTANJU NA NIŽE RADNO MESTO GDE JE NAŠAO STARE KOLEGE. PLATA MU JE BILA MALA I SA NJOM JE JEDVA MOGAO DA PODMIRI KUĆNE TROŠKOVE.

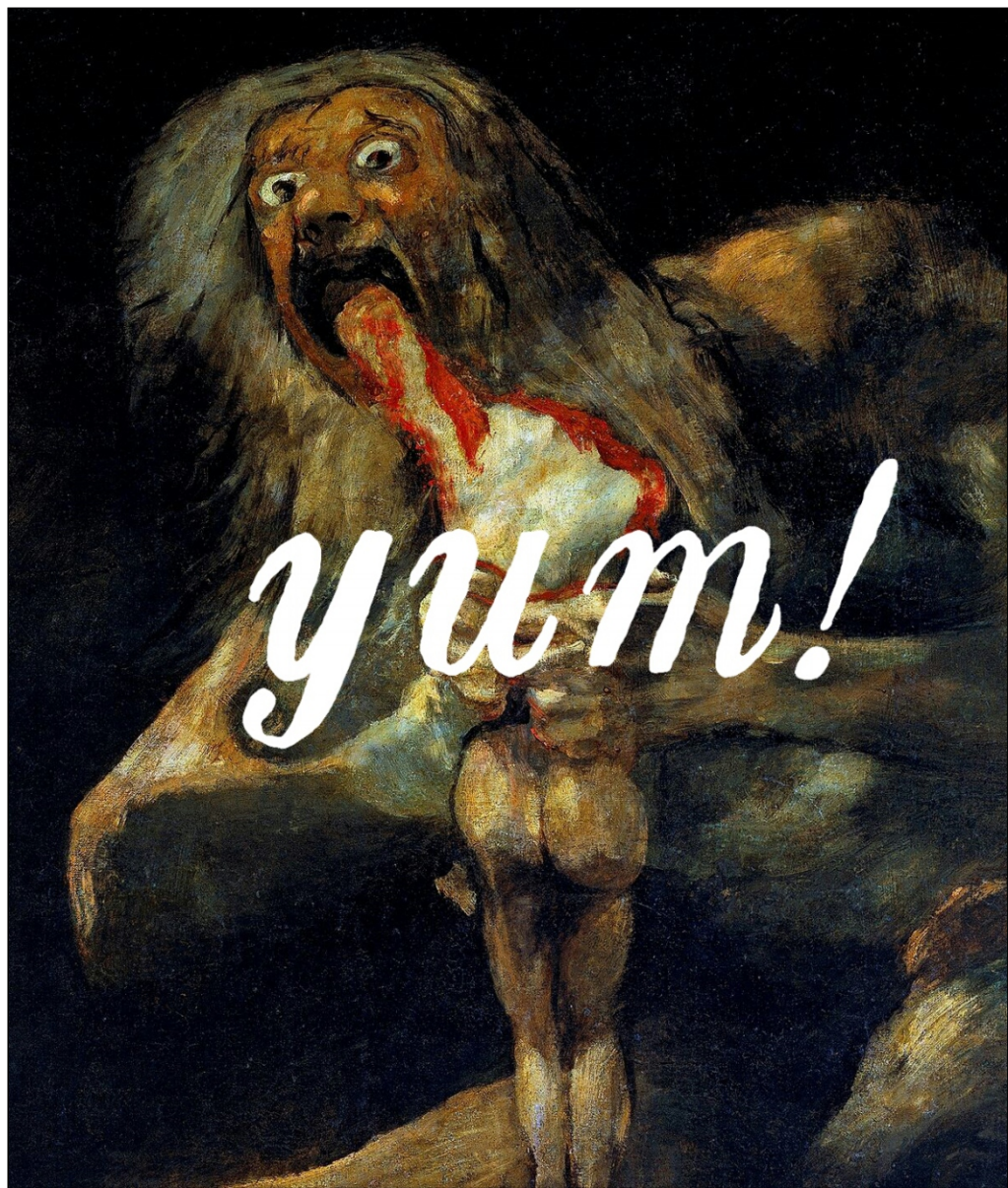
SA ŽENOM SE DISTANCIRAO OTKAD SU GA PREMESTILI. NISU VIŠE SPAVALI U ISTOJ SOBI. NOĆI JE PROVODIO NA NEUDOBNOM KAUČU SANJAJUĆI RUŽNE SNOVE I TRPEĆI JAKE BOLOVE U ŽELUCU.

NI SA DECOM MU NIJE IŠLO NAJBOLJE. NISU HTELI DA RAZGOVARAJU SA NJIM POD IZGOVOROM DA IMAJU PUNO OBAVEZA TAKO DA JE OSTAO SAM U SVOJOJ KUĆI.

DANE KAO PORODICA SU PROVODILI NEMO JEDUĆI ONO ŠTO IM JE MAJKA SPREMALA. NIJE VIŠE BILO VESELIH RAZGOVORA, SAMO MRTVA TIŠINA. ČULO SE SAMO STRUGANJE PRIBORA ZA JELO I POKRETI USTA, NAKON ČEGA BI SVAKO OTIŠAO SVOJIM PUTEM.

GOSPODIN DOBRICA JE POKUŠAO DA PORAZGOVARA SA DIREKTOROM DA TO NE MOŽE TAKO I DA MORA DA GA SASLUŠA. PRVI PUT JE POKAZAO DA JE LJUT. DIREKTOR NIJE HTEO NI DA ČUJE, POD OBEZBEĐENJEM GA JE IZBACIO IZ KANCELARIJE I URUČIO MU OTKAZ.

NA NAŠE IZNENAĐENJE GOSPODIN DOBRICA NIJE PRIMIO TEŠKO VEST ŠTO JE OTPUŠTEN. POCEPAO JE PISMO I ZAPALIO GA. IZNAD ORMARA JE SKINUO KUTIJU U KOJOJ JE DRŽAO REVOLVER SA PUNOM KESOM MUNICIJE. NASMEJAN JE OTIŠAO NA NEKADAŠNJE RADNO MESTO I OSTAVIO NEIZBRISIV TRAG U VIDU 7 MRTVIH I 14 TEŠKO RANJENIH PRE NEGO ŠTO JE PRESUDIO SEBI. MEĐU PRVIM ŽRTVAMA JE BIO NOVI DIREKTOR. NOVINE SU PISALE O DOBRICI KAO I O MOTIVIMA ZLOČINA KOJI JE POTRESAO JAVNOST DOK SU PORODICA, BIVŠE KOLEGE I KOMŠIJE TVRDILE DA JE REČ O MIRNOM ČOVEKU KOJI JE UVEK SVIMA POMAGAO I DA NIKOME NIJE JASNO ŠTA SE TO DOGODILO TOG DANA.

MARIJA ZEMUNOVIĆ: YUM

NEVENKA PUPEK: ČAJANKA U SLIJEPOJ ULICI

PRIJE DESET GODINA PRESELILA JE U PREDGRAĐE. NIKADA NIJE PROŠETALA DO KRAJA ULICE. DOŠLA BI DO POLA, NO DALJE NOGE NISU ŽELJELE IĆI. BEZUSPJEŠNO IH JE PRIMORAVALA. MIRISI TRULJENJA IZ VRTOVA NI DANAS NISU ULIJEVALI DOVOLJNO ODLUČNOSTI. VRATILA SE KUĆI. BLIŽILO SE ŠEST SATI. PRISTAVILA JE VODU ZA ČAJ. IZ VITRINE JE IZVADILA ŠEST RAZLIČITIH PORCULANSKIH ŠALICA. PAŽLJIVO IH JE NANIZALA OKO STOLA. OSMJEH JOJ JE ZALELUJAO. OVO JE BILO NJENO OMILJENO DOBA DANA. UZ ČAJ, RAZGOVARALA JE S VREMENOM. RAZGOVORI NIKAD NISU BILI DOSADNI IAKO JE VRIJEME ZNALO SVE NJENE ŽELJE. UPRAVO KADA JE NATOČILA ČAJ ZAČULO SE ZVONO NA VRATIMA. UZNEMIRENO JE OTKLJUČALA, ALI NIJE BILO NIKOGA. ZAKORAČILA JE U DVORIŠTE, OTIŠLA DO OGRADE, DOVIKIVALA. NIJE BILO ODGOVORA. VRATILA SE U KUĆU. BLIŽILO SE ŠEST SATI. PRISTAVILA JE VODU ZA ČAJ. IZ VITRINE JE IZVADILA ŠEST RAZLIČITIH PORCULANSKIH ŠALICA.

MARKO ANTIĆ: ZAMOLI PRIJATELJA

DRUGI SPRAT TROSPRATNICE U ULICI KRALJEVIĆA MARKA 7A BIO JE REZERVISAN ZA STUDENTE, ĐAKE, IZBEGLE, PROGNANE I ZALUTALE DUŠE. VEKOSLAV JE OBITAVAO U SOBI NAJBЛИŽOJ KUPATILU. DVE KUĆE IZGORELE U PRIŠTINI. KADA JE SUPRUZI OPALIO ŠAMAR, NARAVNO DA GA JE NAPUSTILA I ODVELA KĆI SA SOBOM.

- TO JE MOJA SUDBINA, MOMAK I SEBE I DALJE SMATRAM PRAVOSLAVCEM. ZAPAMTI, KRSNU SLAVU MORAŠ SLAVITI UVEK, MAKAR BIO I NA ANTARKTIKU ! DANAS JA SLAVIM. PALIM OVU SVEĆU I GOREĆE PO OBIČAJIMA.

- RAZUMEM. SREĆNA SLAVA. OVAJ... SMEM LI DA VAS ZAMOLIM DA MI PONOVO POZAJMITE USISIVAČ? SOBA MI JE U HAOSU.

- NE MOŽE. PROŠLI PUT GA NISI LEPO OČISTIO. BOLUJEM OD ASTME. A NIKAKO DA OSTAVIM CIGARETE. SMATRAJ OVO LEKCIJOM. I DALJE SMO PRIJATELJI.

ZAKLJUČAO JE VRATA I OTIŠAO. VRZMAO SAM SE PO GRADU, UČIO, RUČAO, VEČERAO. UVEČE ME JE OBIŠAO DRUG.

OTVORIO JE PROZOR I PRIPALIO CIGARETU.

- KONCERT ILI BIOSKOP?

- PISMO ILI GLAVA?

- PISMO.

BACIO SAM NOVČIĆ. GLAVA. ZNAČI - KONCERT.

- DA LI OSEĆAŠ DIM? PALJEVINU?

- PALJEVINU?

OTVORIO SAM VRATA. CRNI DIM KULJAO JE IZ SOBE KOJU JE ZAKUPLJIVAO VEKOSLAV. ISTRČAH I POKUŠAH DA RAZVALIM VRATA RAMENOM, PA NOGOM. DRUG MI SE PRIDRUŽIO. NIJE IŠLO KAO NA FILMU. GAZDIN SIN SE STVORIO SA ORTAKOM. UDRUŽILI SMO SNAGE I BRAVA JE OTIŠLA U PARAMPARČAD. CRNI DIM. PLASTIKA. ŠTAMPAČ. MONITOR. PLAMEN U UGLU SOBE. MISLI BRZO. ISPRAZNI KOFU ZA SMEĆE IZ HODNIKA. NAPUNI JE VODOM. BUDI ŠTO PRECIZNIJI. PONOVI POSTUPAK NEKOLIKO PUTA. I GOTOVO. DOŠLA JE I POLICIJA. - SUTRA ĆE DOĆI NEKO OD NAŠIH DA FOTOGRAFIŠE. I VATROGASCI DA SAČINE REKONSTRUKCIJU POŽARA. SLAVSKA SVEĆA JE GORELA? - DA... UMIO SAM SE I PRODUŽIO SA DRUGOM NA SVIRKU. DOSTA ZAGREJANIH ILI PIJANIH LJUDI. NEKI SU BILI I DROGIRANI. IZGLEDALE SU... PA, DROGIRANO. GRK I NEMAC SU SELI ZA NAŠ STO. BAJKERSKE JAKNE. U JEDNOM MOMENTU, NEMAC JE POČEO DA GRIZE ČAŠU. MRVIO JE TANKO STAKLO U PRAH I ZALIVAO GA PIVOM. DOHVATIO JE I SLEDEĆU ČAŠU. BARMEN MI JE PRIŠAO. - IZVINI, DA LI MOŽEŠ DA ZAMOLIŠ PRIJATELJA DA VIŠE NE JEDE ČAŠE?

ZORAN ŠKILJEVIĆ: TRIPUT „PO SRPSKI“

NEŠTO SE MISLIM, SPRCAO SAM PET BANKI U GUZICU, A UOPŠTE SE NE RAZUMEM U NEKE TAKOZVANE „OBIČNE“ STVARI. NA PRIMER: DA LI JE OKEJ PROŠIŠATI PORED CRKVE U NEKOM PREVOZNO M SREDSTVU, TROLI ILI BUSU, RECIMO, A NE PREKRSTITI SE TRIPUT „PO SRPSKI“? TO JE, KOLIKO VIDIM, POSTALO OBIČAJ, A MENI, U MOM NEZNANJU, NEKAD BUDE NEOPIŠIVO SMEŠNO, A NEKAD MI, PAK, DOĐE IZ SVOJE KOŽE DA ISKOČIM KAD VIDIM TAKO NEKOG BOGOBOJAŽLJIVOG TIP A KAKO SE SAV PREPODOBLJEN KRSTI KAO DA JE NA LITURGIJI, ILI KAO DA JE UPRAVO GOSPOD SIŠAO S NEBESA U PRATNJI APOSTOLA, A, U STVARI, U ŠIROKOM LUKU OBIŠLI SMO OKO NEKOG HRAMA BOŽIJEG, A DA GA NISMO NI OKRZNULI OKOM, NEGO SAMO ZNAMO DA JE TU, IZA NEKOG ČOŠKA, ILI SU SE NEGDE U DALJINI OGLASILA CRKVENA ZVONA.

DANAS BAŠ GLEDAM JEDNOG TAKVOG BOGOMOLJCA, KRSTI SE SVE U ŠESNAEST DOK DUPKE PUNIM TRIDESET KEKOM FURAMO PORED HRAMA SVETOG SAVE. U IME OCA, SINA I SVETOGA DUHA – I TAKO TRIPUT, „PO SRPSKI“.

BOGOMOLJAC JE ZADRIGLA TUNJAVA FACA, NE BAŠ NAROČITO BISTROG POGLEDA, DAO BIH MU NAJVIŠE ČETIRI BANKE I JEDNO STO PO TURU, ZBOG SMRDLJIVOGA TABLOIDA ŠTO MU JE VIRIO IZ DŽEPA. ZAPRAVO, BILO MI JE DOŠLO GLAVU DA MU RASCOPAM. ALI NE ZATO ŠTO SE KRSTIO KAO MAHNIT – NEKA SE KRSTI DO SUDNJEG DANA ŠTO SE MENE TIČE, NE NI ZATO ŠTO SE KRSTIO SEDEĆI, ŠTO, PREMDA NISAM BAŠ NEKI VERNIK ZA PRIMER I, REKOH VEĆ, SLABO SAM UPUĆEN U TE STVARI, STVARNO MISLIM DA NIJE U REDU. (KAD SE VEĆ KRSTIŠ, SKOTE, KRSTI SE KAKO BOG ZAPOVEDA, ILI SE POKRI UŠIMA I MOLI SE DA TI ŠTO PRE BUDE BOLJE). VEĆ ZATO ŠTO SE IZDAJE DA JE NEKI VAJNI SVETOSAVAC HRIŠĆANIN, A NA PAMET MU NIJE PADALO DA USTANE STARIJOJ OSOBI, SIMPATIČNOJ BAKICI OD JEDNO STOTINU LETA I NEIZMERNOM DOBROTOM U POGLEDU, KOJA SE JEDVA DRŽALA NA NOGAMA I KOJA GA JE

NEMO GLEDALA I KRSTILA SE NJEGOVOM NEOPEVANOM BEZOBRAZLUKU. NE PITAJTE ME ŠTA SAM SVE TOM ZVEKANU STUKAO U NJEGOVU TUNJAVU FACU, TO BOLJE DA NE ZNATE. BAKICA JE ČULA, PA JE MORALA OD SVE MUKE JOŠ TRIPUT DA SE PREKRSTI, PRE NEGO ŠTO JE TAJ SKOT ŠTO KAO NOSI I HRISTA I SVETOG SAVU U SEBI, SKOČIO DA SE OBRAČUNA SA MNOM, ŠTO JE, SVA JE PRILIKA, BILO JEDINI NAČIN DA BAKICI KONAČNO OSLOBODI MESTO. DAKLE, ŠTO SE BAKICE TIČE, VREDELO JE ČAČKATI MEČKU. ONA SE KONAČNO UDOBNO SMESTILA I NAMIGNULA MI U ZNAK ZAHVALNOSTI.

E, SAD, ŠTA JE BILO SA ONOM TUNJAVOM FACOM I SA MNOM? KO JE KOME RASCOPAO GLAVU, KO JE KOME RAZBIO NJONJU?

ODGOVOR JE: NIŠTA NIJE BILO. NIKO NIKOGA NIJE UTEPAO I NIKO NIKOGA NEĆE DA ROBIJA. JERBO, TAKO SU SE STVARI SLOŽILE.

VEĆ SMO BILI STIGLI DO SLAVIJE. DOK SMO SE NAS DVOJICA UPINJALI DA PREKO TUĐIH, NEDUŽNIH GLAVA DOHVAĆIMO JEDAN DRUGOG I, U ŠTO JE MOGUĆE VEĆOJ MERI, IZMENIMO MU LIČNI OPIS, UĐOŠE RIDŽOVANI I ZAISKAŠE JOŠ SA VRATA KARTE ILI ŽIVOT.

SLEDISMO SE OBOJICA U TRENUTKU, UGLEDAVŠI TE ŠTAKORE KAKO SE ROGUŠE NA SVE NAS UNUTRA, BEDU I SIROTINJU ŠTO JEDVA SASTAVLJA KRAJ S KRAJEM, TRAŽEĆI KOGA ĆE DA OLEŠE ZA DVE HILJADARKE NA LICU MESTA, ILI DA ZOVU MURIJU U POMOĆ, DA U PRISUSTVU VLASTI, I UZ NEUMOLJIVI ARGUMENT SILE, NAPLATE HARAČ.

SAMO SU NAM JOŠ OVI FALILI – POMISLIO SAM OD SVE MUKE.

NEMA SUMNJE, TO JE NAJVEROVATNIJE POMISLIO I ONAJ SKOT.

POTOM, FIKSIRAJUĆI JEDAN DRUGOG POGLEDOM (ON MENE HRIŠĆANSKI MILOSRDNO KAO DA POGLED MOŽE DA UBIJE, A JA NJEGA ISTOM MEROM, S GNUŠANJEM I ODVRATNOŠĆU), MOGLI SMO SAMO DA SE SLOŽIMO DA NISMO IZABRALI BAŠ NAJBOLJI TRENUTAK DA IZMIRIMO RAČUNE. POTERAU NAS JE TEŽAK MALER I TREBA DOBRO DA ZAPAMTIMO GDE SMO STALI, PA TO ŠTO IMAMO DA REŠIMO PESNICAMA, NASTAVIMO NEKI DRUGI PUT. ALI, KAD BI TO BILO, NISMO PRECIZIRALI.

HOĆU REĆI: I ON I JA IZABRALI SMO ŽIVOT, A ZA KARTE RIDŽE NEKA PITAJU NEKOG DRUGOG. AKO BUDU IMALI KOGA, POŠTO JE POLA BUSA VEĆ BILO ISTRČALO NAPOLJE, GLAVOM BEZ OBZIRA. IZLETESMO ONDA I NAS DVOJICA KAO FURIJE I UTEKOSMO SVAKO SVOJIM PUTEM. ODNOSNO, SVAKO NA SVOJU STRANU.

ŠTO SE MENE TIČE, NAJBOLJE NEKA TAKO I OSTANE.

ASTERIAN: BLADE WALKER

PODRŠKA:

HELLY CHERRY // DOTKOM //
CIKLONIZACIJA // TREĆI SVIJET
CELTIC-SLAVIC WEBZINE //
ROCKOMOTIVA // URLIK
GRIM REAPER RECORDS //
OPREM DOBRO // FANZINI 80IH //
CONFUSION SPECIALIST RECORDS //
SUPERKUL // KASARNA FAŽANA //
FONS METALORUM

CIP – KATALOGIZACIJA U PUBLIKACIJI
DESYA LOVOROV, SLOBODNI UMETNIK I BIBLIOTEKAR

7:82(05)

LIBRARION : ARTZIN O /NE/KULTURI I /ANTI/UMETNOSTI / GLAVNI NEUREDNIK DESYA LOVOROV.-
2019, BR. 7 /03. MAJ/- .- SUBOTICA : SAMIZDAT, 2019.- 21 CM
IZLAZI PO NASUŠNOJ POTREBI.-

ILUSTR. BOJAN MILOJEVIĆ ASTERIAN I DRUGI / POČASNI UREDNIK MILAN MIJATOVIĆ